

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методика командних видів спорту (футзал)**

Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
Освітня програма	<u>«Середня освіта (Фізична культура)»</u>
Предметна спеціальність	<u>A4.11 Середня освіта (Фізична культура)</u>
Спеціальність	<u>A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)</u>
Галузь знань	<u>A Освіта</u>

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики фізичної культури
Протокол № 11 від “15” травня 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методика командних видів спорту (футзал)
Викладач (і)	Маланюк Любомир Богданович кандидат наук з фізичного виховання і спорту
Контактний телефон викладача	+380501399419
E-mail викладача	liubomyr.malaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Згідно графіка

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна призначена для студентів першого курсу першого (бакалаврського) рівня предметної спеціальності А4.11 Середня освіта (Фізична культура) та покликана сформувати у них теоретичні знання з методики командних видів спорту, зокрема футзалу, а також технічні і тактичні навички з цього виду спорту.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методика командних видів спорту (футзал)» є оволодіння технікою і тактикою футзалу, розвиток рухових якостей для успішної гри в футзал, забезпечення рухової активності студентів, підвищення працездатності організму, засвоєння знань з теорії і практики суддівства з футзалу.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності
ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері освіти (фізична культура), що передбачає застосування теорій, технологій та методів відповідних наук, педагогіки, психології, теорії та методики фізичної культури, фізіології, біомеханіки, морфології і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу у закладах освіти, а також у сфері шкільного туризму.
Загальні компетентності ЗК-1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК-4. Здатність до організаційної роботи, взаємодії в колективі, вміння враховувати психоемоційні особливості окремих осіб, зокрема та колективу загалом. ЗК-5. Здатність працювати в команді, виконувати роботу в групі під керівництвом лідера, мати навички, що демонструють здатність до врахування вимог трудової дисципліни і інтересів колективу. ЗК-9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Фахові компетентності ФК-2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.

ФК-3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичної культури.
 ФК-4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання.
 ФК-7. Здатність оволодівати базовими і новими видами спортивно-оздоровчої діяльності.
 ФК-8. Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури у закладах загальної середньої освіти.
 ФК-9. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я дітей.

Програмні результати навчання

ПРН-5. Знати вікові закономірності та закономірності розвитку фізичних (рухових якостей) у різних видах рухової активності.
 ПРН-6. Розуміти значення та зміст обраної професії, основних концепцій та базових понять у фізичній культурі.
 ПРН-9. Розуміти основи загальної теорії і методики фізичного виховання, особливостей організації та проведення різних форм занять фізичними вправами з урахуванням освітніх та виховних завдань; принципів та особливостей розробки програм занять фізичною культурою. Знає, як застосувати на практиці основні вчення у галузі фізичної культури.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	8
семінарські заняття / практичні / лабораторні	22
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Предметна спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
—	A4.11 Середня освіта (Фізична культура)	1–4	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість год.		
	лекції	практичні	сам. роб
Вступ до предмету. Історія розвитку міні-футболу та футзалу.	2		6
Особливості підготовки футзалістів. Види підготовки.			6
Організація і проведення змагань з футзалу та міні-футболу. Документація з проведення змагань.		2	6
Удари по м'ячу внутрішньою, середньою і зовнішньою стороною стопи та носком. Способи переміщення футзалістів. Методика початкового навчання ударів по м'ячу різними частинами стопи у міні-футболі.	2	2	6

Техніка виконання і навчання зупинки м'яча середньою частиною підйому, стегном, груддю, головою, удари по м'ячу головою.	2	2	6
Техніка навчання ведення м'яча у футзалі. Методика початкового навчання ведення м'яча різними частинами підйому та перекатами.		2	6
Техніка виконання і навчання обманним рухам в міні-футболі та футзалі.	2	2	6
Техніка навчання відбору м'яча.		2	6
Методика навчання командним діям у нападі.		4	6
Навчальна практика.		4	6
Контрольні нормативи з технічної і фізичної підготовки.		2	
Всього		8	22
			60

6. Система оцінювання освітньої компоненти

Накопичування балів під час вивчення дисципліни		
Види навчальної роботи		Максимальна кількість балів
Практичні навички	Робота на парах	50
Теоретичні знання	Тестування, усна відповідь	30
Самостійна робота	Індивідуальні завдання, КСР	20
Залік		100
Максимальна кількість балів		100

Види навч. роботи	Графік навчального процесу												ІЗ	ПН	Разом
	Номер практичного заняття											КСР			
	1	2-3	4	5	6-7	8	9	10-11	12-13	14	15				
Т	100				100				100						10
УВ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100				20
ПН	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100			100	50
СР												100	100		20
Залік	100														100
Разом	100														100

Примітка. Позначено:

Т – тестовий контроль знань;

УВ – усна відповідь;

ПН – практичні навички;

СР – самостійна робота;

КСР - контроль самостійної роботи.

- Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100-бальною шкалою.
- По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів.
- Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.
- Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за знання термінології (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.
- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).
- Оцінка за іспит формується із суми відповідей студентів на 3 основні запитання та 2 додаткові (по 10 балів за кожне запитання), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів)

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- **90-100 балів** – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- **70-89 балів** – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- **50-69 балів** – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

- Оцінювання здійснюється відповідно до:
- [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#) (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.):
- [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#) (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309)
- Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали [«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»](#) (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 4

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Дотримання академічної доброчесності засновується на низці положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:
--------------------------	---

	➤ Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. ➤ Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/. ➤
Пропуски занять (відпрацювання)	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.): Пропуски семінарських, практичних, лабораторних занять відпрацьовуються в обов’язковому порядку. Студент зобов’язаний відпрацювати пропущене заняття, щоб бути допущеним до здачі екзамену. Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7. Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» - стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може

заняття	призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

8. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення
Спортивний зал, спортивний інвентар
Література
1. Губа В.П. Теорія і методика міні-футболу (футзалу). Нав. Посібник. Київ, Спорт, 2016. 200 с. 2. Іваніцький Р. Б., Бичук І. О., Бичук О. І., Швай О. Д., Герасимюк П. П. Основи навчання гри у футзал : метод. рекомендації. Луцьк, 2023. 54 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22038/1/futsal_met.pdf 3. Дублінський А. В., Яценко А. Г., Ніколаєнко В. В. Спортивний відбір у футболі. Київ, 2003. 135 с. 4. Костенко М.П., Краснов В.П., Отрошко О.В. Футзал в закладах вищої освіти: навч.-метод. посібник для науково-педагогічних працівників кафедр фізичного виховання та студентів неспеціалізованих вищих закладів освіти. Київ: НУБіП України, 2019. 87 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/futzal_v_zakladah_vishchoyi_osviti_2019.pdf 5. Методичні рекомендації до оволодіння техніко-тактичними елементами гри у міні-футбол (футзал) / Уклад.: А.Р. Гринь, А.Б. Кондратович. Київ: НТУУ «КПІ» ім. Ігоря Сікорського, 2017. 54 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/19240 6. Основи технічної підготовки з футзалу на факультативних заняттях. Методичні вказівки / Уклад. І.А. Шемчак, В.К. Тихонов. Вінниця: ВНТУ, 2021. 34 с. URL: https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/36095/110919.pdf?sequence=3&isAllowed=y 7. Заболотній Д. А., Костенко М.П., Краснов В. П. Футбол. Основи методики навчання гри: навчально-метод. посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2015. 58 с. 8. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту): Навчальний посібник. Вінниця, 2014. 616 с. 9. Лапчук Н. О., Удачина Л. А. Організація та суддівство змагань з видів спорту Навчально-методичний посібник. Маріуполь, 2014. 51 с. 10. Організація та проведення змагань з міні-футболу: Методичні рекомендації для студентів та викладачів аграрних ВНЗ / Укладачі: С. І. Присяжнюк, О. С. Сиротін, М. І.Лазарєв. Київ, 2009. 130 с. 11. Стасюк Р.М., Левковець О.Г. Методика навчання студентів вищих навчальних закладів елементів гри в міні-футбол Методичний посібник. Суми, 2017. 82 с. 12. Футзал: правила гри 2014/2015 pp., FIFA-Strasse 20 8044 ZurichSwitzerland, переклад

українською мовою. Федерація футболу України, 2013. 155 с.

13. Хотенцева О.В., Костенко М.П., Фізичне виховання: метод. рекомендації з техніко-тактичних дій в міні-футболі для усіх напрямків підготовки бакалаврів денної форми навчання. Вінниця: ТОВ «Фірма Планер», 2016. 42 с.

Додаткова

1. Горбуля В.О., Горбуля В.Б., Єсіонова Г.О., Горбуля О.В. Фізичне виховання: футбол: навчально-методичний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» усіх напрямів підготовки. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 95 с.

2. Мошенець О.Д. Методика навчання вправ із футболу. Фізичне виховання в школах України. 2011. № 8. С. 25–29.

3. Легкий Левко Михайлович. Історія світового футболу: енциклопедичний довідник. Т.: Навчальна книга. Богдан, 2010. 576 с.

4. Ріпак І. Футбол: навч. посіб. Львів: Ліга-Прес, 2010. 224 с.

5. Чубур А. І. Вправи на вдосконалення техніки гри в футбол. Фізичне виховання в школах України. 2016. № 5. С. 29–35.

Електронний ресурс.

<https://sport.ua/.../25638-studencheskaya-sbornaya-ukrainy>

https://zik.ua/studentska_zbima_ukrainy_z_futbalu_vyyshla_do_14_finalu_chs2

reposit.unisport.edu.ua/bitstream/handle/787878787/624/Fytzal_1.pdf?sequene

totalsport.ua/takticheskie-osobennosti-mini-futbola-ar-35.html

Викладач: _____ **Любомир МАЛАНЮК**